Program współpracy na rok 2021

Załącznik do uchwały Nr VI/25/7/2020
Sejmiku Województwa Śląskiego
z 16 listopada 2020 r.

PROGRAM WSPÓŁPRACY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE
NA ROK 2021

Katowice, listopad 2020

SPIS TREŚCI

- Wstęp
- Rozdział 1. Zasady współpracy
- Rozdział 2. Cele współpracy
- Rozdział 3. Formy współpracy
- Rozdział 4. Zakres przedmiotowy (obszary działania)
- Rozdział 5. Priorytetowe zadania publiczne
- Rozdział 6. Okres realizacji programu
- Rozdział 7. Sposób realizacji Programu
- Rozdział 8. Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu
- Rozdział 9. Sposób oceny realizacji programu
- Rozdział 10. Informacja o sposobie tworzenia programu i przebiegu konsultacji
- Rozdział 11. Postanowienia końcowe

Wstęp

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia, jako podstawę funkcjonowania państwa, poszanowanie wolności i sprawiedliwości, współdziałanie władz, dialog społeczny oraz pomocniczość umacniającą uprawnienia obywateli i ich wspólnot. Zasady te przyjęto jako kluczowe we współpracy Samorządu Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi.

Działania Samorządu Województwa Śląskiego mają na celu podejmowanie wyzwań o charakterze społeczno-gospodarczym oraz zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców regionu. Samorząd województwa realizuje swoje zadania również poprzez kształtowanie rozwoju społeczności lokalnych. W procesie tym szczególną rolę odgrywają organizacje pozarządowe, skupiające aktywnych i wrażliwych na sprawy społeczne obywateli danego środowiska.

Celem współpracy jest wspieranie działań obywatelskich, tak by prowadzić do jak największej samodzielności oddolnych inicjatyw i zbudowania podstaw równoprawnego partnerstwa pomiędzy administracją publiczną a organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.

Samorząd Województwa Śląskiego realizuje właściwe sobie zadania publiczne przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, spółdzielniami socjalnymi, spółkami i klubami sportowymi przeznaczającymi dochód na działalność statutową, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego, innych kościołów i związków wyznaniowych, a także ze stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego, które prowadzą na terenie województwa śląskiego działalność pożytku publicznego. Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest elementem realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego oraz innych wojewódzkich dokumentów programowych.

Rozdział 1.
Zasady współpracy

1. Miejscem realizacji Programu jest obszar województwa śląskiego. Dopuszcza się realizację działań poza terenem województwa pod warunkiem, że ich odbiorcami są także mieszkańcy województwa śląskiego.
2. Program adresowany jest do organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, które realizują cele publiczne związane z wykonywaniem zadań Samorządu Województwa Śląskiego.
3. Koordynatorem programu jest Zarząd Województwa Śląskiego, jako organ wykonawczy Samorządu Województwa.
4. Ilekroć w niniejszym Programie jest mowa o:
    1. **ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057);
    2. **ustawie o samorządzie województwa** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668);
    3. **organizacjach** – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy;
    4. **województwie** – należy przez to rozumieć województwo śląskie;
    5. **konkursie** – należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 13 ustawy;
    6. **dotacji** – rozumie się przez to dotację w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.);
    7. **zadaniu publicznym** – rozumie się przez to zadania określone w art. 4 ustawy;
    8. **urzędzie** – należy przez to rozumieć Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego;
    9. **zagadnieniach horyzontalnych** – rozumie się przez to zagadnienia, których realizacja jest tematem przewodnim Programu, a które są wspólne dla zadań wynikających z art. 4 ustawy i art. 14 ustawy o samorządzie województwa;
    10. **zadaniu priorytetowym** – rozumie się przez to zadanie, jako główne do realizacji w ramach programu współpracy, określone na podstawie diagnozy potrzeb lub spójne z działaniami prowadzonymi przez samorząd województwa, którego realizacja jest traktowana priorytetowo;
    11. **polityka publiczna** – rozumiemy jako sumę systemowych i porządkowych działań, które podejmowane są dla rozwiazywania najważniejszych problemów, które dotykają mieszkańców województwa śląskiego.
5. Modelowa współpraca samorządu województwa z organizacjami opiera się na trzech płaszczyznach:

1. współpraca jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w zakresie tworzenia polityk publicznych obejmujących wykorzystanie rozwiązań, które dotyczą działalności organizacji pozarządowych i władz samorządowych w kształtowaniu:
    1. polityk publicznych,
    2. strategii, jako długofalowych zamierzeń dotyczących celów i realizacji polityk,
    3. programów - bieżących i wieloletnich planów działań podporządkowanych strategiom;
2. współpraca jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji zadań publicznych obejmujących wykorzystanie różnych form współpracy finansowej i niefinansowej;
3. infrastruktura współpracy, tworzenie warunków do społecznej aktywności:
    1. system wspierania inicjatyw obywatelskich i organizacji pozarządowych,
    2. wspieranie procesów integracji sektora organizacji pozarządowych,

6. Samorząd województwa przy współpracy z organizacjami kieruje się następującymi zasadami:
    1. **pomocniczości oraz suwerenności stron** – w myśl tych zasad samorząd województwa, respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznaje ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów – w tym należących także do sfery zadań publicznych – i w takim zakresie współpracuje z tymi organizacjami, a także wspiera ich działalność oraz umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie;
    2. **partnerstwa** – zgodnie z zasadą partnerstwa organizacje, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz według trybu wynikającego z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązania oraz wykonywaniu zadań publicznych;
    3. **efektywności** – kierując się zasadą efektywności samorząd województwa, przy zlecaniu organizacjom zadań publicznych, dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji, uwzględniając wkład własny podmiotów w postaci pracy wolontariuszy i możliwości pozyskiwania darowizn rzeczowych oraz z zachowaniem wymogów określonych w ustawie o finansach publicznych;
    4. **jawności** – mając na względzie zasadę jawności, samorząd województwa udostępnia współpracującym z nim organizacjom informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych, w których możliwa jest współpraca z tymi organizacjami oraz zapewnia przejrzystość procedur przyznawania dotacji i udział przedstawicieli organizacji w procedurach związanych z oceną ofert na wykonywanie zadań publicznych przez organizacje;
    5. **uczciwej konkurencji** – samorząd województwa równorzędnie traktuje organizacje przy realizacji zadań publicznych, ogłaszając w tym samym czasie takie same założenia określające zadanie oraz stosując takie same kryteria oceny zgłoszonych ofert konkurujących podmiotów. Organizacje bez względu na staż funkcjonowania mogą równorzędnie korzystać z Programu.

Rozdział 2.
Cele współpracy

1. Za cel główny niniejszego Programu przyjmuje się zrównoważony rozwój całego województwa śląskiego jako efekt współdziałania samorządowej administracji publicznej oraz sektorów pozarządowego i biznesu społecznie odpowiedzialnego na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego.
2. Podstawą analityczną do zdefiniowania celów współpracy Samorządu Województwa Śląskiego są między innymi:
    1. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”;

2. Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020. Aktualizacja 2015;
3. „Raport o stanie województwa za rok 2019”;
4. „Śląskie. Wyzwania demograficzne – Koncepcja polityki przeciwdziałania negatywnym zmianom demograficznym, depopulacji i starzeniu się społeczeństwa”;
5. Zrównoważony rozwój regionu w 2021 roku, wpisujący się w wytyczone przez Organizacje Narodów Zjednoczonych do 2030 roku cele operacyjne:
    1. Cel 1: Zmniejszenie ubóstwa,
    2. Cel 2: Likwidacja głodu,
    3. Cel 3: Dobre zdrowie i dobre samopoczucie,
    4. Cel 4: Jakość edukacji,
    5. Cel 5: Równość płci,
    6. Cel 6: Czysta woda i warunki sanitarne,
    7. Cel 7: Przystępna cena i czysta energia,
    8. Cel 8: Godna praca i wzrost gospodarczy,
    9. Cel 9: Przemysł, innowacje i infrastruktura,
    10. Cel 10: Zmniejszone nierówności,
    11. Cel 11: Zrównoważone miasta i społeczności,
    12. Cel 12: Odpowiedzialna produkcja i konsumpcja,
    13. Cel 13: Działania na rzecz ochrony klimatu,
    14. Cel 14: Życie pod wodą,
    15. Cel 15: Życie na lądzie,
    16. Cel 16: Pokój, sprawiedliwość i silne instytucje,
    17. Cel 17: Partnerstwa dla celów;
6. Poszanowanie i kultywowanie dziedzictwa narodowego i historycznego regionu.

3. Jako cele szczegółowe przyjmuje się:
    1. prawidłowe diagnozowanie potrzeb w poszczególnych podregionach pod względem wspierania społeczności lokalnych w minimalizacji zdiagnozowanych dysfunkcji i tworzeniu płaszczyzny do zrównoważonego rozwoju całego regionu;
    2. wykreowanie i wzmacnianie warunków dla powstawania i rozwoju inicjatyw oraz struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych w województwie, w tym tworzenie i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań służących rozwijaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz efektywnych form współpracy;
    3. zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityk społecznych w województwie oraz wzmacnianie w tym zakresie współpracy między podmiotami sektora samorządowego i pozarządowego;
    4. integrację podmiotów polityki lokalnej obejmującej swym zakresem sferę zadań publicznych wymienionych w ustawie;
    5. wyrównywanie szans i integrację społeczną osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych, starszych, przewlekle chorych, dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej i

innych grup zagrożonych marginalizacją społeczną;

6. wspieranie aktywności obywatelskiej mieszkańców województwa śląskiego, umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za swoje otoczenie, wspólnotę regionalna i lokalną, promocję postaw obywatelskich i prospołecznych oraz promocję wolontariatu;
7. zwiększenie poziomu integracji między wojewódzkimi, powiatowymi, gminnymi Radami Działalności Pożytku Publicznego i ciałami opiniodawczo-doradczymi;
8. podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności zarówno przedstawicieli organizacji pozarządowych jak i przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego w zakresie pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań publicznych;
9. promowanie województwa jako miejsca sprzyjającego aktywności jego mieszkańców;

4. Oczekiwane efekty:
    1. wypracowanie i upowszechnienie partnerskiego modelu współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi, a Samorządem Województwa;
    2. zwiększenie roli organizacji w opracowywaniu kierunków rozwoju społeczności lokalnych;
    3. budowanie dialogu obywatelskiego, od poziomu lokalnego do poziomu wojewódzkiego;
    4. zwiększenie kompetencji pracowników samorządu i organizacji w zakresie realizowania lokalnych programów rozwiązujących problemy społeczne;
    5. poprawa jakości życia mieszkańców województwa poprzez umacnianie współpracy między Samorządem Województwa i sektorem pozarządowym w realizowaniu zadań Samorządu Województwa, polityki województwa, pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz zwiększanie efektywności wykorzystania środków publicznych;
    6. budowanie poczucia przynależności do wspólnoty regionalnej i kreowanie tożsamości regionalnej.

Rozdział 3.
Formy współpracy

1. Współpraca Samorządu Województwa z organizacjami ma charakter pozafinansowy i finansowy.
2. Współpraca o charakterze pozafinansowym, prowadzona może być przede wszystkim w formie:
    1. wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności w celu prawidłowego diagnozowania problemów i potrzeb mieszkańców województwa;
    2. publikowania informacji o działaniach istotnych dla organizacji na stronach internetowych urzędu (m.in. ngo.slaskie.pl), udostępniania informacji w lokalnych mediach, a także udostępniania informacji innymi dostępnymi sposobami, w szczególności podczas otwartych spotkań z przedstawicielami organizacji;
    3. współdziałania z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego, powołaną przez Marszałka Województwa Śląskiego, w zakresie jej kompetencji;
    4. konsultowania z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego oraz organizacjami projektów aktów normatywnych, w tym aktów prawa miejscowego, w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;
    5. tworzenia wspólnych, stałych lub doraźnych zespołów roboczych o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;
    6. udzielania patronatu przez Marszałka Województwa dla działań lub programów realizowanych przez organizacje, a uznanych za szczególnie wartościowe;

7. udzielania rekomendacji lub referencji organizacjom w zakresie sposobu realizacji zadania publicznego zleconego przez Samorząd Województwa, a także na podstawie doświadczenia ze współpracy w innych formach. Referencji udzielać będą właściwe merytorycznie komórki organizacyjne urzędu i jednostki organizacyjne Samorządu Województwa w zależności od obszaru realizacji zadania;
8. współorganizowania spotkań informacyjnych, szkoleń oraz udzielania instrukcji i wskazówek w zakresie prawidłowego ubiegania się o dotacje z budżetu Województwa oraz rozliczania się z nich;
9. inicjowania i współorganizowania szkoleń, spotkań, konferencji podnoszących jakość pracy osób zajmujących się współpracą z organizacjami z terenu województwa oraz inicjatyw integrujących to środowisko wokół zadań ważnych dla regionu;
10. angażowania organizacji do wymiany doświadczeń i prezentacji osiągnięć, a także koordynacji działań i realizacji wspólnych przedsięwzięć i imprez;
11. promowania przez Samorząd działalności organizacji i pomocy w tworzeniu dobrego wizerunku sektora ngo w województwie;
12. popierania i umacniania lokalnych inicjatyw podejmowanych na rzecz rozwoju społeczności lokalnych i ekonomii społecznej;
13. udostępniania w miarę posiadanych możliwości pomieszczeń oraz sprzętów będących w dyspozycji urzędu na potrzeby organizowanych lub współorganizowanych przez organizacje spotkań, seminariów, szkoleń i konferencji o charakterze regionalnym, niekomercyjnym i otwartym dla wszystkich zainteresowanych.

3. Współpraca o charakterze finansowym może być prowadzona w formie zlecania realizacji zadań publicznych w trybie:
    1. otwartego konkursu ofert, jako wspieranie lub powierzanie zadań publicznych,
    2. pozakonkursowym, określonym w art.19a ustawy, pod warunkiem że zadania przewidziane w tym trybie nie przekroczą 20% wartości kwoty o jakiej mowa w rozdziale 8 Programu;
    3. innych trybach przewidzianych przepisami polskiego prawa.

4. Zlecanie realizacji zadań publicznych może mieć formę:
    1. powierzenia wykonania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji ze środków budżetowych na sfinansowanie ich realizacji;
    2. wspierania wykonania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji ze środków budżetowych na dofinansowanie ich realizacji.

5. Podstawową formą zlecania przez Samorząd Województwa zadań publicznych jest otwarty konkurs ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia.
6. Zlecenie zadania publicznego może nastąpić również w trybie określonym w art. 19a ustawy, w szczególności, jeśli oferta realizacji zadania publicznego będzie dotyczyć jednego z czterech zadań priorytetowych, o których mowa w rozdz. 5 ust. 2.
7. Zlecenie realizacji zadania publicznego odbywa się z zachowaniem dbałości o to, by decyzje dotyczące sposobów i kierunków rozwoju regionu zapadały w wyniku konsultacji z mieszkańcami w oparciu o zasadę równych szans oraz najlepszych europejskich praktyk partycypacji obywatelskiej.
8. Zasady i tryb wyboru ofert są jawne i podawane do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o konkursie.
9. Wyniki konkursów podawane są do publicznej wiadomości. Ogłoszenia o otwartych konkursach ofert i ich wynikach zamieszczane są w szczególności:
    1. w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu;

2. na stronach internetowych urzędu www.slaskie.pl oraz ngo.slaskie.pl; 3) na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu.

10. W przypadku konkursów realizowanych przez jednostki organizacyjne Samorządu Województwa, ogłoszenia o otwartych konkursach ofert i ich wynikach zamieszczane są w szczególności:
    1. w Biuletynie Informacji Publicznej danej jednostki;
    2. na stronie internetowej danej jednostki;
    3. na tablicach ogłoszeń w siedzibie danej jednostki.

11. Do oceny ofert zgłoszonych do konkursu Zarząd Województwa powołuje komisję konkursową.

12. Ogłoszenie o wyborze oferty w trybie pozakonkursowym jest jawne i podawane do publicznej wiadomości w sposób określony w ust. 9 i 10.

13. Tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej określi uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego.

Rozdział 4.
Zakres przedmiotowy (obszary działania)

1. Przedmiotem współpracy Samorządu Województwa z organizacjami są zadania Samorządu Województwa, ze sfery zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy, dotyczące w szczególności:
    1. zadań wpisujących się w dokumenty wskazane w rozdz. 2 ust. 2 oraz w inne wojewódzkie dokumenty programowe;
    2. zadań dotyczących promocji województwa;
    3. zadań zleconych do realizacji Samorządowi Województwa na podstawie innych aktów prawnych;
    4. wspólnego określenia ważnych dla mieszkańców regionu potrzeb i tworzenia systemowych rozwiązań problemów społecznych.

2. Z zagadnień horyzontalnych jakimi jest równość szans, rozwój lokalny, rozwój społeczeństwa informacyjnego, rozwój zrównoważony do realizacji współpracy pomiędzy Samorządem Województwa Śląskiego w 2021 roku przyjęto jako główne:
    1. równość szans w rozwoju dla wszystkich podregionów województwa śląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki podregionów;
    2. zrównoważony rozwój sektorów dysfunkcyjnych lub obszarów defaworyzowanych, dla którego podstawą jest diagnoza potrzeb i dysfunkcji w podregionach,

Rozdział 5.
Priorytetowe zadania publiczne

1. Definiowanie priorytetów w Programie współpracy na 2021 wynika z korelacji:
    1. 17 zadań Samorządu Województwa zdefiniowanych w art. 14 ust. 1 ustawy o samorządzie województwa, z czego dla współdziałania Samorządu Województwa Śląskiego z sektorem pozarządowym dedykowanych jest 12 zadań:
        1. promocja i ochrona zdrowia,
        2. kultura oraz ochrona zabytków i opieki nad zabytkami,
        3. pomoc społeczna,
        4. wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
        5. polityka prorodzinna,

6. modernizacja terenów wiejskich,
7. ochrona środowiska,
8. kultura fizyczna i turystyka,
9. ochrona praw konsumentów,
10. obronność,
11. bezpieczeństwo publiczne,
12. przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy,
    pozostałe 5 zadań publicznych nie jest objęte obszarem współpracy:
    1. edukacja publiczna, w tym szkolnictwo wyższe,
    2. zagospodarowanie przestrzenne,
    3. transport zbiorowy i drogi publiczne,
    4. działalność w zakresie telekomunikacji,
    5. ochrona roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy;

2. 39 obszarów działalności sektora pozarządowego zdefiniowanych w art. 4. ust. 1 ustawy pogrupowanych w 6 sferach działania:
   - SPOŁECZNEJ:
     1. pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
     2. budowania i wspierania działalności społeczeństwa obywatelskiego;
     3. wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
     4. udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;
     5. działalności charytatywnej;
     6. działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
     7. działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
     8. upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich; a także działań wspomagających rozwój demokracji;
     9. udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
     10. upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
     11. działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
     12. promocji i organizacji wolontariatu;
     13. rewitalizacji;
     14. działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt 1 - 32a ustawy.

   - ZDROWIA i SOCJALNEJ:
     1. działalności na rzecz integracji cudzoziemców;
     2. ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295, z późn. zm.);

3. działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
4. działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
5. promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
6. działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
7. działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
8. przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

- BEZPIECZEŃSTWA:
  1. porządku i bezpieczeństwa publicznego;
  2. obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
  3. ratownictwa i ochrony ludności;
  4. pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
  5. ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

- GOSPODARCZA i ROZWOJU SPOŁECZNEGO:
  1. działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
  2. działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
  3. działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
  4. nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania.

- SPORTU i REKREACJI
  1. działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
  2. wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
  3. turystyki i krajoznawstwa.

- KULTURY i DZIEDZICTWA NARODOWEGO
  1. podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
  2. działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
  3. kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
  4. działalności na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1569, z późn. zm.),
  5. promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
  6. pomocy Polonii i Polakom za granicą.

2. W Programie na 2021 rok zostały określone cztery zadania priorytetowe ważne z uwagi na realizowane przez Samorząd Województwa programy oraz wpisujące się w aktualne oczekiwania społeczne mieszkańców województwa:
    1. DZIEDZICTWO – Kultywowanie tradycji, dziedzictwa narodowego i regionalnego opartego o synergię potencjału wielu kultur oraz humanitaryzm
    Region województwa śląskiego od stuleci stanowił ośrodek styku wpływów wielu kultur, religii i wyznań - wpływów wschodu, zachodu i południa Europy. Region cały czas był areną przemian: demograficznych, społecznych i gospodarczych, był areną walk o niepodległość i tożsamość narodową. Województwo śląskie od dziesiątek lat charakteryzuje tworzenie silnych relacji społecznych pomimo rozdrobnienia kulturowego, etnicznego i wyznaniowego, czemu towarzyszy zjawisko dyfuzji na różnych płaszczyznach społeczności lokalnych.
    Opierając się na dotychczasowych doświadczeniach w budowaniu relacji społecznych poprzez synergię oraz na tle posiadanego dziedzictwa historycznego, województwo śląskie jest właściwym miejscem dla kreowania nowego wizerunku relacji społecznych, gdzie najistotniejszym jest poszanowanie praw człowieka oraz promowania działań opartych na wartościach humanitarnych i wzajemnej tolerancji.
    Rok 2021 został opatrzony okolicznościowo, między innymi, następującymi wydarzeniami:
        - 230 rocznicą uchwalenia Konstytucji 3 - Maja,
        - 100 rocznicą III Powstania Śląskiego,
        - 110 rocznicą urodzin Czesława Miłosza,
        - 100 rocznicą urodzin Stanisława Lema.

    2. CZŁOWIEK – Budowanie relacji społecznych opartych na równym traktowaniu oraz przeciwdziałaniu przemocy
    W działaniach realizowanych w ramach współpracy Samorządu Województwa z sektorem pozarządowym należy zatem uwzględnić:a) promowanie i prezentacje dokonań oraz osiągnięć społecznych na tle dziedzictwa historycznego ostatniego stulecia,
        1. promocja zdrowia oraz zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień,
        2. budowanie społeczeństwa obywatelskiego,
        3. przeciwdziałanie depopulacji i promocja rozwoju rodziny,
        4. przeciwdziałanie przejawom destabilizowania relacji społecznych, wzrostowi agresji i przemocy, powstawaniu zaniedbań w społecznościach lokalnych, powiększaniu środowisk defaworyzowanych,
        5. budowanie relacji międzyludzkich, promujących głównie postawy humanitarne i społeczeństwo obywatelskie, w korelacji z tłem dziedzictwa historycznego, jest nowym wymiarem realizacji zadań samorządu województwa we współpracy ze środowiskiem pozarządowym. Znaczącym elementem realizacji zadań publicznych powinna być nie tylko diagnostyka dysfunkcji społecznych, ale utworzenie korytarzy rozwojowych dla poprawy jakości życia i w sferze współdziałania jst-ngo, jako miernika efektywności i jakości tej współpracy.

    3. ŚRODOWISKO – Ochrona dziedzictwa przyrodniczego, bezpieczeństwa publicznego i środowiskowego
    Stan środowiska naturalnego i dziedzictwa przyrodniczego województwa śląskiego od wielu lat był drenowany przez działania industrialne i przemysłowe. Obecnie wiele miejsc oraz wiele obiektów (w tym przyrody nieożywionej) ulega degradacji, powolnemu zapomnieniu lub zanikowi.
    Zainicjowane w 2017 roku działania na rzecz polepszenia jakości powietrza wymagają kontynuacji w odniesieniu do zasobów ziemnych, leśnych lub ochrony wód.
    Ochrona powietrza nie może skupiać się jedynie na ograniczeniu niskiej emisji, ale również uwzględniać inne formy modelowania środowiska (dobór roślinności, ekranowanie emitentów)

inicjowanie i promowanie upraw energetycznych. Doceniając potencjał organizacji pozarządowych w diagnozę dysfunkcji środowiskowych, właściwym jest pełne włączenie sfery pozarządowej do planowanych i prowadzonych przez Samorząd Województwa działań – zarówno w zakresie diagnozy, monitoringu jak i rewitalizacji środowiskowej.
Współpraca sfery pozarządowej i Samorządu Województwa w tym zakresie pozwoli odsłonić ukryte lub zapomniane miejsca warte nobilitowania na wojewódzkiej mapie dziedzictwa przyrodniczego i turystycznego przez ich ujawnienie, oznakowanie i wypromowanie. Nie bez znaczenia jest również rozwój dotychczasowych osiągnięć i zainicjowanych prac na rzecz działań środowiskowych np. przy wykorzystaniu takich narzędzi jak rekreacja i turystyka. Należy w działaniach uwzględnić również fakt, że tereny wiejskie zaledwie w 50% stanowią tereny upraw, pozostaje więc bardzo duży potencjał do zagospodarowania np. obsadami energetycznymi obszarach wiejskich na gruntach o niskiej klasie bonitacji, zagospodarowanie rekreacyjne obszarów dziedzictwa przyrodniczego (podziemia tarnogórskie, ostańce jurajskie, korytarze ekologiczne czy też obszary siedliskowe). Stan ten jednak generuje wzrost poziomu zagrożeń, co determinuje uwzględnienie aspektów bezpieczeństwa publicznego.

4. ROZWÓJ – Kreowanie polityki młodzieżowej i rozwoju współpracy międzypokoleniowej, jako stymulatora rozwoju gospodarczego i społecznego województwa
Województwo śląskie stoi przed wyzwaniem związanym ze zmniejszającą się liczbą ludności, zarówno wskutek niekorzystnych ruchów migracyjnych, jak i w efekcie niekorzystnego ruchu naturalnego ludności. Prognozy demograficzne przygotowywane przez Główny Urząd Statystyczny wskazują, że tendencje te będą się pogłębiać, co w perspektywie kilkunastu lat może skutkować licznymi problemami społecznymi i gospodarczymi. Negatywne tendencje demograficzne występują także w innych regionach Polski, niemniej jednak województwo śląskie jest regionem, w którym nasilenie tych tendencji jest i prawdopodobnie będzie najbardziej odczuwalne szczególnie w sferze społecznej i gospodarczej.
Problem depopulacji miast jest bardzo złożony. Z badań wynika, że polskie społeczeństwo starzeje się w bardzo szybkim tempie, co przyczynia się do spadku liczby mieszkańców miast. Niestety, dotyczy to w dużej mierze województwa śląskiego. Niektóre z miast straciły na przestrzeni 3 dekad nawet 1/5 ludności.
Źródeł tego zjawiska można upatrywać w migracji Polaków na Zachód, migracji wewnętrznej, przewadze zgonów nad żywymi urodzeniami, zmianie modelu rodziny i poczuciu braku zabezpieczenia socjalnego (w postaci środków do życia i mieszkania).
Zjawisko depopulacji w ramach aglomeracji górnośląskiej jest jeszcze bardziej widoczne, bowiem to jeden z najbardziej zurbanizowanych obszarów w Polsce.

3. Samorząd Województwa w swoich działaniach wdraża standardy oraz dobre praktyki zgodnie z zapisami Modelu współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych powstałego w marcu 2012 r., jako rezultat projektu systemowego Departamentu Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rozdział 6.
Okres realizacji programu

Program obowiązuje od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

Rozdział 7.
Sposób realizacji Programu

1. Podmiotami uczestniczącymi we współpracy są:
    1. Sejmik Województwa Śląskiego – w zakresie wyznaczania kierunków współpracy z organizacjami;

2. Zarząd Województwa Śląskiego – realizujący Program współpracy, jako organ wykonawczy Województwa;
3. organizacje.

2. Zarząd Województwa Śląskiego realizuje Program przy pomocy:
   1. komórek organizacyjnych urzędu;
   2. jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa, które w obszarach swojego działania współpracują z organizacjami.

3. Komórki organizacyjne urzędu oraz jednostki organizacyjne Samorządu Województwa prowadzą bezpośrednią współpracę z organizacjami, która w szczególności polega na:
   1. przygotowaniu i prowadzeniu konkursów ofert dla organizacji na realizację zadań finansowanych oraz dofinansowanych z budżetu Województwa;
   2. sporządzaniu sprawozdań z finansowej i pozafinansowej współpracy z organizacjami;
   3. podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami.

4. Za koordynację współpracy Samorządu Województwa z organizacjami, w zakresie niniejszego dokumentu, odpowiada Departament Obsługi Zarządu.
5. Cele wskazane w Programie będą realizowane przez finansowe i pozafinansowe formy współpracy.

Rozdział 8.
Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu

1. Kwota planowana na realizację Programu jest nie mniejsza niż 8000 000,00 zł.
2. Wysokość środków przeznaczona na realizację programu zostanie określona w budżecie Województwa na rok 2021.
3. Wydatki związane z realizacją zadań, o których mowa w Programie, nie mogą przekroczyć kwoty środków finansowych zaplanowanych na ten cel w budżecie na rok 2021.
4. W ramach otwartych konkursów ofert mogą być realizowane także, zatwierdzone do realizacji, zadania dotyczące Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego w łącznej kwocie nie większej niż pula środków przewidzianych na ten cel w danej edycji.

Rozdział 9.
Sposób oceny realizacji programu

1. Bieżącym monitoringiem realizacji programu zajmują się pracownicy Departamentu Obsługi Zarządu we współpracy z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego, kierownikami właściwych merytorycznie komórek organizacyjnych urzędu oraz jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa.
2. Monitoring polega na ocenie realizacji opisanych zasad i form współpracy. Uzyskiwane w czasie realizacji Programu informacje, uwagi, wnioski i propozycje dotyczące realizowanych projektów będą wykorzystywane do usprawnienia bieżącej współpracy Samorządu Województwa z organizacjami.
3. Końcowa ewaluacja dotycząca realizacji poszczególnych zadań priorytetowych odbywać się będzie między innymi poprzez odwołanie do wskaźników o charakterze ilościowym, jak też do oceny jakościowej.
4. Ocena ilościowa realizacji Programu dokonywana może być m.in. w oparciu o następujące wskaźniki:

1. wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom na realizację zadań publicznych w danym roku budżetowym;
2. wysokość środków finansowych przekazanych organizacjom na realizację zadań priorytetowych w danym roku budżetowym;
3. liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych przez komórki merytoryczne urzędu oraz jednostki organizacyjne samorządu województwa;
4. liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert na realizację zadań priorytetowych przez komórki merytoryczne urzędu oraz jednostki organizacyjne samorządu województwa;
5. liczbę ofert złożonych przez organizacje w ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
6. liczbę ofert złożonych przez organizacje w ramach otwartych konkursów ofert na realizację zadań priorytetowych;
7. liczbę umów o współfinansowanie lub finansowanie zawartych na realizację zadań publicznych;
8. liczbę umów o współfinansowanie lub finansowanie zawartych na realizację zadań priorytetowych;
9. liczbę organizacji, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Województwa na realizację zadań publicznych;
10. liczbę organizacji, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Województwa na realizację zadań priorytetowych;
11. liczbę zadań publicznych, które otrzymały dofinansowanie z budżetu Województwa śląskiego;
12. liczbę beneficjentów zadań publicznych zleconych przez Samorząd Województwa;
13. liczbę beneficjentów zadań priorytetowych zleconych przez Samorząd Województwa;
14. liczbę osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych (w tym wolontariuszy),
15. liczbę osób zaangażowanych w realizację zadań priorytetowych (w tym wolontariuszy).

5. Ocena jakościowa współpracy odbywać się może m.in. poprzez:
   1. ocenę poziomu efektywności oddziaływania Programu w zakresie likwidacji zdiagnozowanych dysfunkcji, dla których określono cztery zadania priorytetowe,
   2. analizę stopnia realizacji celów wskazanych w warunkach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;
   3. analizę wykorzystania środków otrzymanych w ramach dotacji, w przedmiocie realizowanego zadania.

6. Zarząd Województwa Śląskiego nie później niż do 31 maja 2022 roku przekaże sprawozdanie z realizacji Programu Sejmikowi Województwa Śląskiego.
7. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 6, zostanie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie ngo.slaskie.pl.

Rozdział 10.
Informacja o sposobie tworzenia programu i przebiegu konsultacji

1. Prace nad przygotowaniem Programu zostały zainicjowane i przeprowadzone przez Departament Obsługi Zarządu.
2. Program został przygotowany na podstawie:

1. informacji uzyskanych z komórek organizacyjnych urzędu, oraz jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa w zakresie współpracy z organizacjami;
2. propozycji zgłoszonych przez organizacje;
3. uwag zgłoszonych do projektu Programu podczas konsultacji społecznych.

3. Projekt Programu udostępniony został do konsultacji w okresie od 14.09.2020 r. do 28.09.2020 r.
4. Konsultacje społeczne Programu prowadzone były w formach przewidzianych w Uchwale Nr IV/3/7/2010 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia Zasad i trybu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego, zmienionej uchwałą nr IV/5/4/2011 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 14 lutego 2011 r., tj.:
    1. pisemnej – poprzez składanie wypełnionych formularzy osobiście w siedzibie urzędu;
    2. pisemnej – poprzez przesyłanie wypełnionych formularzy za pośrednictwem poczty tradycyjnej na adres Kancelarii Ogólnej urzędu;
    3. pisemnej – poprzez przesyłanie wypełnionych formularzy za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: ngo@slaskie.pl;
    4. publikacji tekstu dokumentu na stronie internetowej Województwa;
    5. ustnej – poprzez przyjmowanie uwag w siedzibie urzędu (w Departamencie Obsługi Zarządu);
    6. spotkania informacyjnego, które odbyło się podczas posiedzenia Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Śląskiego w dniu 14 września 2020 r.

Rozdział 11.
Postanowienia końcowe

1. Zmiany w Programie mogą być dokonywane wyłącznie w trybie uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego.
2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Programie zastosowanie mają przepisy ustaw: o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o finansach publicznych, Kodeks Cywilny, Kodeks Postępowania Administracyjnego oraz Prawo zamówień publicznych.

Uchwała Sejmiku nr VI/25/7/2020 z dnia 2020-11-16

Załączniki

Program na 2021 rok (z uchwałą i załącznikiem) do pobrania	PDF, 372.34 KB	

Dodana: 15 stycznia 2025 08:05